

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Grozījumi Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumos Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi"" anotācija

Nosaukums	Grozījumi Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumos Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi"
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Kredītu reģistra likuma 10., 13., 17. pants, 24. panta otrā daļa un piektās daļas 1. punkts, 31. panta ceturtdaļa, 38. panta piektā daļa, 39. panta ceturtdaļa un 40. panta trešā daļa
Mērķis un būtība	Saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumu projektu "Grozījumi Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumos Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi"" (turpmāk – Noteikumu projekts) tiks veikti grozījumi Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumos Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi" (turpmāk – Noteikumi). Kredītu reģistrā iekļautās ziņas tiek izmantotas Kredītu reģistra likumā noteikto mērķu sasniegšanai, t. sk. sniedzot ieguldījumu Latvijas finanšu stabilitātes veicināšanā: nodrošinot Kredītu reģistra dalībniekiem (turpmāk – reģistra dalībnieki), Kredītu reģistra dalībniekiem ar ierobežotu statusu (turpmāk – ierobežoti reģistra dalībnieki) un Valsts kasei papildu iespējas novērtēt klientu, iespējamo klientu, klienta galvinieku un iespējamo klienta galvinieku kredītspēju un Latvijas Bankai nodrošinot papildu iespējas saņemt finanšu tirgus dalībnieku uzraudzībai un makroekonomiskajai analīzei, kā arī Eiropas Centrālo banku sistēmas uzdevumu izpildei nepieciešamās ziņas. Noteikumu projekts paredz šādus grozījumus Noteikumos. 1. Lai nodrošinātu Noteikumu prasību atbilstību un saskaņotību ar citos tiesību aktos noteiktajām prasībām un lietotajiem jēdzieniem: a) ņemot vērā to, ka 2024. gada 28. decembrī stājusies spēkā Komisijas 2024. gada 29. novembra Īstenošanas regula (ES) 2024/3117, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 piemērošanai attiecībā uz iestāžu sniegtajiem uzraudzības pārskatiem un atceļ Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2021/451 (turpmāk – Īstenošanas regula (ES) 2024/3117), aizstāt visā Noteikumu tekstā saīsinājumu "Īstenošanas regula (ES) 2021/451" ar saīsinājumu "Īstenošanas regula (ES) 2024/3117" un precizēt Noteikumu 189., 190., 269., 274. punktā, 289.1. apakšpunktā, 297. punktā, kā arī 24. un 25. pielikumā lietotās atsauces uz atbilstošiem Īstenošanas regulas (ES) 2024/3117 pielikumiem, iedaļām un pārskatiem.

	Kredītiestādes praksē jau sniedz pārskatus atbilstoši Īstenošanas regulas (ES) 2024/3117 prasībām, tāpēc Noteikumos nav paredzēts pārejas periods šo pārmaiņu ieviešanai; b) precizēt ziņas "Klienta saistību faktiskais atlikums" (<i>outstanding nominal amount</i>) nosaukumu un turpmāk dēvēt to par ziņu "Klienta saistību neatmaksātā pamatsumma" (<i>outstanding principal amount</i>) (Noteikumu 10.1. un 11.1. apakšpunkts, 3.4.1. apakšnodaļas nosaukums un 115. punkts), un izdarīt ar šīs ziņas nosaukuma maiņu saistītus grozījumus arī Noteikumu 180.², 222., 383., 384., 385. un 387. punktā. Minētās pārmaiņas nepieciešamas šādu iemeslu dēļ. Pirmkārt, ziņas "Klienta saistību faktiskais atlikums" apraksts, kas pēc būtības paredz ziņu par klienta saistību neatmaksāto pamatsummu iekļaušanu Kredītu reģistrā, atšķiras no Eiropas Centrālās bankas 2016. gada 18. maija Regulā (ES) 2016/867 par kredītu un kredītriska mikrodatu vākšanu (ECB/2016/13) (turpmāk – ECB AnaCredit regula) lietotā termina "<i>outstanding nominal amount</i>" (kredīta nenomaksātā nominālā summa; turpmāk – ONA) definīcijas, kas nosaka, ka ONA ietver pārskata atskaites datuma beigās nesamaksāto pamatsummu, ieskaitot nesamaksātos kavējuma procentus, bet neieskaitot uzkrātos procentus (saskaņā ar ECB AnaCredit ziņošanas rokasgrāmatas II daļas 4.4.9. apakšnodaļā (103. lpp.) sniegto papildu skaidrojumu ONA ietver šādas pozīcijas, ja kredīts pārskata atskaites datumā vēl gaida piedziņu un nav norakstīts: pamatsumma, kas vēl nav nokavēta, pamatsumma, kas ir nokavēta, jebkuri nesamaksātie nokavētie procenti, jebkuras nesamaksātās soda naudas vai citi kavētie maksājumi, izdevumi, kurus var pieprasīt atlīdzināt, kas ir nokavēti un pieprasīti samaksai un kas saskaņā ar kredīta līguma noteikumiem ir jāapmaksā). Tādējādi, lai nodrošinātu ECB AnaCredit regulā noteikto prasību izpildi attiecībā uz ziņu par reģistra dalībnieku klienta saistībām un kredītriska darījumu informācijas sniegšanu Eiropas Centrālo banku izveidotajā kopējā kredītu mikrodatu analītiskajā datu bāzē (AnaCredit), Latvijas Banka, sniedzot ziņas par ONA, apvieno Kredītu reģistrā iekļauto ziņu "Klienta saistību faktiskais atlikums" (pēc ziņas nosaukuma maiņas "Klienta saistību neatmaksātā pamatsumma"), "Klienta saistību kavētā procentu summa" un "Klienta saistību citu kavēto maksājumu summu" vērtības. Nemot vērā minēto, ziņas "Klienta saistību faktiskais atlikums" nosaukuma maiņa uz "Klienta saistību neatmaksātā pamatsumma" ir nepieciešama, lai nodrošinātu tās atbilstību ECB AnaCredit regulā ietvertajam ONA saturiskajam jēdzienam, tajā ietverot tikai vienu pozīciju – klienta saistību neatmaksāto pamatsummu.
--	--

	Otrkārt, datu kvalitātes nodrošināšanas nolūkā Latvijas Banka salīdzina ziņu par kopējo klienta saistību faktiskā atlikuma apjomu kalendārā mēneša beigās (kas pēc būtības ietver tikai klienta saistību neatmaksāto pamatsummu), ko Kredītu reģistra dalībnieki iekļāvuši reģistrā, ar reģistra dalībnieku monetāro finanšu iestāžu mēneša bilances pārskatā norādīto neatmaksātās nominālvērtības kopējo apjomu kalendārā mēneša beigās. Latvijas Bankas 2022. gada 12. septembra noteikumu Nr. 218 "Statistisko datu par kredītiestāžu un citu monetāro finanšu iestāžu finansiālo stāvokli (MBP) sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" 27. punkta (redakcijā, kas ir spēkā no 2025. gada 1. janvāra) otrajā teikumā ir noteikts, ka kredīta neatmaksātā nominālvērtība ietver kredīta neatmaksāto pamatsummu, kavētos procentu maksājumus un citu kavēto maksājumu summas, bet neietver uzkrātos procentus, kurus uzrāda saskaņā ar minēto Latvijas Bankas noteikumu 37. punkta prasībām. Tādējādi, lai, salīdzinot minētās reģistra dalībnieku Kredītu reģistrā iekļautās ziņas ar monetāro finanšu iestāžu mēneša bilances pārskatā iekļautajiem datiem, izvairītos no neskaidrībām terminu lietojumā, ziņa "Klienta saistību faktiskais atlikums" pārdēvējama par ziņu "Klienta saistību neatmaksātā pamatsumma". Treškārt, ziņas "Klienta saistību faktiskais atlikums" nosaukuma maiņa uz "Klienta saistību neatmaksātā pamatsumma" ir nepieciešama, lai izvairītos no pārpratumiem saistībā ar kredītinformācijas biroju pārskatos par fiziskās personas saistībām lietoto ziņu lauku "klienta saistību faktiskais atlikums uz noteiktu datumu", ievērojot Ministru kabineta 2020. gada 26. maija noteikumu Nr. 327 "Noteikumi par kredītinformācijas biroja datubāzē iekļaujamām ziņām par maksājuma saistībām" anotācijā norādīto, ka atšķirībā no "līgumā noteiktā klienta saistību apjoma" jēdziens "saistību faktiskais atlikums" ir lietots, ar to saprotot visu faktiski atlikušo atmaksājamo summu noteiktajā datumā, t. sk. ietverot ne tikai faktisko kredīta pamatsummas atlikumu vai nomas maksājumu kopsummas atlikumu, bet arī ziņas par uzkrāto procentu summu, ko ir pienākums atmaksāt attiecīgajā datumā, kas tiek norādīts, iesniedzot ziņas. Ņemot vērā minētos tiesību aktus un tajos ietverto skaidrojumu, ziņas "Klienta saistību faktiskais atlikums" nosaukuma maiņa uz "Klienta saistību neatmaksātā pamatsumma" saskan ar šīs Kredītu reģistrā iekļaujamās ziņas satura būtību un neradīs pārpratumus saistībā ar citos normatīvajos aktos izmantotu līdzīgu formulējumu, bet plašāku saturu; c) precizēt ziņas "Vienotais reģistrācijas numurs" skaidrojumā (Noteikumu 42. un 43. punkts) noteikto juridiskās personas
--	---

	nerezidenta aprakstu, nosakot, ka attiecīgo ziņu Kredītu reģistrā iekļauj, ja klients vai klienta galvinieks ir juridiskā persona, individuālais komersants, personālsabiedrība vai dzīvokļu īpašnieku kopība, kas ir rezidents, kā arī nosakot, ka, iekļaujot Kredītu reģistrā ziņas par dzīvokļu īpašnieku kopību, norāda Būvniecības valsts kontroles biroja piešķirto identifikatoru. Minētās pārmaiņas ieviestas, ievērojot, ka Dzīvokļa īpašuma likumā ir paredzēts jauns tiesību subjekts – dzīvokļu īpašnieku kopība, kura Dzīvokļa īpašuma likumā noteiktās kompetences ietvaros var uzņemties saistības, tostarp arī saņemt aizdevumus, un darījumu attiecībās ar kredītiestādi tiek pielīdzināta juridiskajai personai. Ievērojot 2025. gada 13. novembra likumā "Grozījumi Dzīvokļa īpašuma likumā" noteikto, ar 2026. gada 5. janvāri dzīvokļu īpašnieku kopības tiks reģistrētas Būvniecības valsts kontroles biroja reģistrā, izmantojot 11 ciparu identifikatoru, kas sakrīt ar ziņas "Vienotais reģistrācijas numurs" formātu un nerada pārmaiņas ziņu sniegšanas struktūrā reģistra dalībniekiem un Valsts kasei. Papildus Noteikumu 42. punktā ietvertais juridiskās personas apraksts paplašināts ar tādiem tiesību subjektiem, kuri nav juridiskās personas, bet tiek reģistrētas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas numuru (individuālie komersanti un personālsabiedrības (pilnsabiedrības un komandītsabiedrības)), un par kuriem jau tiek iekļautas ziņas Kredītu reģistrā. Noteikumos šie tiesību subjekti tiek pielīdzināti juridiskajām personām rezidentiem, lai Noteikumu prasības to piemērotājiem būtu viegli uztveramas; d) precizēt ziņas "Klienta saistību faktiskā atlikuma un to novērtējuma pirms tiesību un saistību vai prasījuma tiesību pārņemšanas starpība" aprakstā (Noteikumu 193. punkts) noteikto klienta saistību faktiskā atlikuma skaidrojumu atbilstoši ECB AnaCredit regulā izmantotajam ONA skaidrojumam, nosakot, ka klienta saistību faktiskais atlikums ietver klienta saistību neatmaksāto pamatsummu, klienta saistību kavēto procentu summu un klienta saistību citu kavēto maksājumu summu. Ziņa "Klienta saistību faktiskā atlikuma un to novērtējuma pirms tiesību un saistību vai prasījuma tiesību pārņemšanas starpība" (<i>Fair value changes due to changes in credit risk before purchase</i>) ir ECB AnaCredit regulā paredzēta ziņa, un tās saturam Noteikumos jāatbilst ECB AnaCredit regulā noteiktajai definīcijai; e) izdarīt grozījumus Noteikumu 328., 331., 337., 339., 341., 342. un 343. punktā, samazinot ziņu par klientu un klienta galvinieku, vispārīgo ziņu par klienta un klienta galvinieka saistībām, ziņu par klienta un klienta galvinieka saistību pārkāpumiem un ziņu par klienta un klienta galvinieka
--	--

	pārkāpuma novēršanu iekļaušanas Kredītu reģistrā un to aktualizēšanas termiņu no piecām darbdienu uz trīs darbdienu, tādējādi harmonizējot to ar Ministru kabineta 2025. gada 21. oktobra noteikumos Nr. 611 "Grozījums Ministru kabineta 2020. gada 26. maija noteikumos Nr. 327 "Noteikumi par kredītinformācijas biroja datubāzē iekļaujamām ziņām par maksājuma saistībām" (spēkā ar 2025. gada 28. oktobri) noteikto trīs darbdienu termiņu. Vienlaikus, ņemot vērā saīsināto ziņu iekļaušanas Kredītu reģistrā un to aktualizēšanas termiņu, lai mazinātu to reģistra dalībnieku, kuri ir arī kredītinformācijas biroju dalībnieki, ziņošanas slogu un lai vienkāršotu un paātrinātu šo reģistra dalībnieku informācijas apmaiņu ar kredītinformācijas birojiem, Latvijas Banka veiks grozījumus Latvijas Bankas 2022. gada 24. oktobra noteikumos "Noteikumi par elektronisko informācijas apmaiņu ar Latvijas Banku", paredzot attiecīgajiem reģistra dalībniekiem iespēju pilnvarot Latvijas Banku nodot to Kredītu reģistrā iekļautās vai aktualizētās ziņas kredītinformācijas birojiem. 2. Papildināt ziņas "Klienta saistību vērtības samazinājuma veids" aprakstu (Noteikumu 226. punkts), nosakot, ka attiecīgo ziņu, norādot klienta saistību vērtības samazinājuma veidu saskaņā ar "Klienta saistību vērtības samazinājuma veidu kodu sarakstu" (Noteikumu 22. pielikums), Kredītu reģistrā iekļauj arī reģistra dalībnieks, kas ir Latvijā reģistrētas kredītiestādes meitas sabiedrība. Minētā prasība sniegs Latvijas Bankai iespēju veikt ziņas "Klienta saistību vērtības samazinājuma veids" un ziņas "Klienta saistību nepildīšanas varbūtība (atbilstoši SFPS)" savstarpējās atbilstības pārbaudes, kā rezultāta tiks gūta pārlicība, ka Latvijā reģistrētas kredītiestādes meitas sabiedrība ievēro Noteikumu prasības un ir iekļāvusi Kredītu reģistrā ziņas par klienta saistībām, kuras klasificētas 1. posmā atbilstoši 9. SFPS (t. i., atbilst "Klienta saistību vērtības samazinājuma veidu kodu sarakstā" (Noteikumu 22. pielikums) minētajam kodam "20"). Pašlaik Latvijā reģistrētas kredītiestādes meitas sabiedrība iekļauj Kredītu reģistrā ziņas "Klienta saistību vērtības samazinājuma veids" saistīto ziņu "Klienta saistību vērtības samazinājuma novērtēšana metode", līdz ar kuru norāda klienta saistību novērtēšanas metodi saskaņā ar "Klienta saistību vērtības samazinājuma novērtēšanas metožu kodu sarakstu" (Noteikumu 21. pielikums), un saistīto ziņu "Klienta saistību nepildīšanas varbūtība (atbilstoši SFPS)", kuru iekļauj, ja klients ir fiziskā persona, kurai izsniegts kredīts mājokļa iegādei, vai juridiskā persona, ja klienta saistības klasificētas 1. posmā
--	---

	atbilstoši 9. SFPS (t. i., atbilst "Klienta saistību vērtības samazinājuma veidu kodu sarakstā" (Noteikumu 22. pielikums) minētajam kodam "20") un to uzkrājumu aplēsē izmanto kolektīvo pieeju (t. i., atbilst "Klienta saistību vērtības samazinājuma novērtēšanas metožu kodu sarakstā" (Noteikumu 21. pielikums) minētajam kodam "30"). Tādējādi pašlaik Latvijā reģistrētas kredītiestādes meitas sabiedrības gadījumā tiek nodrošināta tikai ziņas "Klienta saistību vērtības samazinājuma novērtēšanas metode" un ziņas "Klienta saistību nepildīšanas varbūtība (atbilstoši SFPS)" savstarpējo atbilstību pārbaude. 3. Precizēt "Klienta saistību veida kodu sarakstā" (Noteikumu 3. pielikums) minēto klienta saistību veidu "Kredīts mājokļa iegādei" (kods "80"), "Kredīts nekustamā īpašuma iegādei" (kods "81") un "Pārējie kredīti" (kods "95") aprakstu, papildinot to atbilstoši skaidrojumam, kas praksē sniegts reģistra dalībniekiem uz to uzdotajiem jautājumiem. Minēto klienta saistību veidu aprakstā precizēts, ka aizdevumi, kas vērsti uz mājokļa ekonomisko rādītāju uzlabošanu (piemēram, aizdevums saules paneļu uzstādīšanai), klasificējami kā "Kredīts mājokļa iegādei" (kods "80"), savukārt aizdevumi, kas vērsti uz juridiskās personas nekustamā īpašuma ekonomisko rādītāju uzlabošanu, klasificējami kā "Kredīts nekustamā īpašuma iegādei" (kods "81"). Vienlaikus precizēts, ka aizdevums nekustamā īpašuma iegādei fiziskajai personai, kas ir pašnodarbinātā persona, arī klasificējams kā "Kredīts nekustamā īpašuma iegādei" (kods "81"). Savukārt kredīts, ar kuru tiek finansēta tāda iekārta, kuras darbības raksturlielumi (piemēram, jauda, efektivitāte) ir saistīti ar elektroenerģijas, siltumenerģijas, biogāzes vai cita veida energoresursu ražošanu un pārdošanu komercdarbības veikšanai, klasificējams kā "Pārējie kredīti" (kods "95"). 4. Iekļaut pārejas noteikumu (Noteikumu 441. punkts), ka Latvijas Banka 2026. gada 1. jūlijā Kredītu reģistrā pārsauc šīs anotācijas 1. punkta b) apakšpunktā minēto ziņu. 5. Iekļaut pārejas noteikumu (Noteikumu 442. punkts), ka šīs anotācijas 2. punktā minēto ziņu Latvijā reģistrētas kredītiestādes meitas sabiedrība iekļauj Kredītu reģistrā, sākot ar 2026. gada 1. jūliju (par stāvokli 2026. gada 30. jūnijā). 6. Iekļaut pārejas noteikumu (Noteikumu 443. punkts), ka Kredītu reģistrā iekļautās ziņas par šīs anotācijas 3. punktā minētajiem klienta saistību veidiem pārbauda un aktualizē līdz 2026. gada 30. septembrim, ja ziņas par klienta saistībām iekļautas Kredītu reģistrā līdz 2026. gada 1. jūlijam un 2026. gada 1. jūlijā šīs klienta saistības nav izbeigušās un attiecīgās tiesības un saistības vai prasījuma tiesības nav nodotas citai personai.
--	---

	7. Veikt Noteikumu projektā redakcionāla rakstura precizējumus, kas neietekmē ziņu iekļaušanas Kredītu reģistrā apjomu un kārtību: a) precizēt atsauces uz saistītajiem Latvijas Bankas noteikumiem Noteikumu 220., 221., 222. un 228. punktā; b) precizēt ziņas "Kadastra numurs" (Noteikumu 195.¹ punkts) aprakstu, nosakot, ka attiecīgā ziņa Kredītu reģistrā iekļaujama par Latvijā reģistrētu nekustamo īpašumu. Praksē reģistra dalībnieki, ierobežoti reģistra dalībnieki un Valsts kase attiecīgo ziņu jau iekļauj par Latvijā reģistrētu nekustamo īpašumu, jo norādāmais kadastra numurs Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā tiek piešķirts tikai Latvijā reģistrētam nekustamajam īpašumam; c) precizēt Noteikumu 386. punkta aprakstu, nosakot, ka mēneša maksas par Kredītu reģistra izmantošanu aprēķinam piemērojams proporcionāls dalījums pa kalendārā mēneša dienām, ja reģistra dalībnieka statuss iegūts (noslēdzot e-līgumu) vai zaudēts vai ierobežota reģistra dalībnieka statuss iegūts vai zaudēts kalendārā mēneša ietvaros.
Leģitīmais mērķis	Noteikumu projekta leģitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana. Konkrēti, leģitīmais mērķis – sabiedrības labklājība – tiek sasniegts, iekļaujot Kredītu reģistrā detalizētas ziņas par izsniegtajiem kredītiem un garantijām (galvojumiem) un izmantojot tās Kredītu reģistra likumā noteiktajiem uzdevumiem, t. sk. reģistra dalībnieku un Valsts kases klientu, iespējamo klientu, klienta galvinieku un iespējamo klienta galvinieku kredībspējas vērtēšanai, Latvijas Bankas uzdevumu veikšanai un valsts pārvaldes uzdevumu izpildes veicināšanai. Tādējādi ar kvalitatīvām, detalizētām Kredītu reģistrā iekļautajām ziņām tiek nodrošināti to lietotāji un lēmumu pieņēmēji, kuri var vairot sabiedrības labklājību, pieņemot kvalitatīvākus, pamatotākus un uz datiem balstītus lēmumus. Vienlaikus kvalitatīvāki un detalizētāki dati Latvijas Bankas un valsts pārvaldes uzdevumu izpildes veicināšanai paaugstina kopējo sabiedrības labklājības līmeni, nodrošinot sabiedrību ar informāciju, kas nepieciešama, lai veiktu analīzi normatīvajos aktos noteikto uzdevumu ietvaros. Savukārt leģitīmais mērķis – citu personu tiesību aizsardzība – tiek sasniegts, Kredītu reģistrā iekļauto ziņu apstrādi veicot tādā veidā, kāds nodrošina to konfidencialitāti un attiecīgi aizsargā reģistra dalībnieku, ierobežotu reģistra dalībnieku un Valsts kases tiesības un tiesiskās intereses. Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt reģistra dalībnieku, ierobežotu reģistra dalībnieku un Valsts kases uzticēšanos Latvijas Bankai, Latvijas Banka Kredītu reģistrā iekļautās ziņas

	izmanto tikai Kredītu reģistra likumā noteikto uzdevumu izpildei.
Samērīgums	Latvijas Banka Kredītu reģistrā iekļautās ziņas izmanto, lai izpildītu tai Kredītu reģistra likumā noteiktos uzdevumus, kuri attiecas uz Kredītu reģistra uzturēšanu, kā arī uzdevumus, kuri saistīti ar finanšu tirgus dalībnieku uzraudzību, finanšu statistikas nodrošināšanu un makroekonomisko analīzi un Latvijas Bankas darbību Eiropas Centrālo banku sistēmā. Noteikumu projekts papildinās un precizēs Noteikumus šīs anotācijas sadaļā "Mērķis un būtība" noteiktajā veidā. Pienākums reģistra dalībniekiem, ierobežotiem reģistra dalībniekiem un Valsts kasei Kredītu reģistrā iekļaut ziņas par klientu saistībām, kuras izriet no finanšu pakalpojuma ar kredītrisku, jau ir noteikts Kredītu reģistra likumā. To klienta saistību, par kurām ziņas ir iekļautas Kredītu reģistrā, apraksta precizēšana vai papildināšana ir vispiemērotākais risinājums gan reģistra dalībniekiem, ierobežotiem reģistra dalībniekiem un Valsts kasei, kuriem ziņas par klienta un klienta galvinieka saistībām tiks izsniegtas to klientu, klienta galvinieku, iespējamo klientu un iespējamo klienta galvinieku kredībspējas novērtēšanai, tādējādi sniedzot tiem papildu iespējas kredītriska pārvaldīšanai, gan Latvijas Bankai normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei. Prasība papildināt vai precizēt Kredītu reģistrā iekļautās ziņas (ziņas "Klienta saistību faktiskais atlikums" nosaukuma maiņa uz "Klienta saistību neatmaksātā pamatsumma", ziņas "Vienotais reģistrācijas numurs" un ziņas "Klienta saistību faktiskā atlikuma un to novērtējuma pirms tiesību un saistību vai prasījuma tiesību pārņemšanas starpība" apraksta precizēšana, prasība Latvijā reģistrētu kredītiestāžu meitas sabiedrībām datu integritātes un kvalitātes nodrošināšanas nolūkā iekļaut Kredītu reģistrā arī ziņu "Klienta saistību vērtības samazinājuma veids", "Klienta saistību veida kodu saraksta" apraksta papildināšana), vienlaikus paredzot reģistra dalībniekiem, ierobežotiem reģistra dalībniekiem un Valsts kasei atbilstošu pārejas periodu (no četriem līdz septiņiem mēnešiem) attiecīgo Noteikumu projektā paredzēto prasību ieviešanai ir samērīgākais risinājums, lai neveidotu paralēlu Kredītu reģistrā iekļauto ziņu pieprasīšanas plūsmu attiecīgo klienta saistības raksturojošo ziņu iegūšanai un nodrošinātu Latvijas Bankai normatīvajos aktos noteikto pienākumu izpildi finanšu tirgus dalībnieku uzraudzības un makroekonomiskās analīzes jomā, kā arī Eiropas Centrālo banku sistēmas uzdevumu izpildes jomā. Savukārt prasība samazināt ziņu iekļaušanas Kredītu reģistrā un to aktualizēšanas termiņu no piecām darbdienu uz trīs darbdienu harmonizēs ziņu iekļaušanas Kredītu reģistrā termiņu ar kredītinformācijas biroju dalībniekiem noteikto trīs darbdienu termiņu ziņu sniegšanai

	kredītinformācijas birojiem, kā arī sniegs ieguvumu gan reģistra dalībniekiem un Valsts kasei, novēršot situācijas, kad nav savlaikus pieejama informācija klienta, klienta galvinieka, iespējamā klienta vai iespējamā klienta galvinieka kredīspējas novērtēšanai, gan pašiem klientiem un klienta galviniekiem, uzlabojot viņu kā patērētāju aizsardzību. Vienlaikus reģistra dalībniekiem, kuri ir arī kredītinformācijas biroju dalībnieki, kā papildu ieguvums tiks piedāvāta iespēja pilnvarot Latvijas Banku to Kredītu reģistrā iekļauto vai aktualizēto ziņu nodošanai kredītinformācijas birojiem, kas būtiski mazinās šo reģistra dalībnieku ziņošanas slogu. Ievērojot reģistra dalībniekiem, ierobežotiem reģistra dalībniekiem un Valsts kasei nepieciešamo pārejas periodu Noteikumu projektā paredzēto prasību ieviešanai, kā samērīgākais risinājums šīs anotācijas 1. punkta e) apakšpunktā minēto Noteikumu projekta normu pārmaiņu piemērošanai saistībā ar ziņu iekļaušanu Kredītu reģistrā un to aktualizēšanu trīs darbdienu laikā ir noteikts 2026. gada 1. aprīlis. Pārejas periods arī sniegs Latvijas Bankai un kredītinformācijas birojiem nepieciešamo laiku savstarpēju sistēmu testu veikšanai, lai sagatavotos plānotajai sadarbībai Kredītu reģistrā iekļauto ziņu ātrai un ērtai nodošanai kredītinformācijas birojiem reģistra dalībnieku vietā. Savukārt šīs anotācijas 1. punkta b), c) un d) apakšpunktā un 2. un 3. punktā minēto Noteikuma projekta normu piemērošanai sākuma datums ir noteikts 2026. gada 1. jūlijs, tostarp tāpēc, ka Latvijā reģistrētu kredītiestāžu meitas sabiedrības ziņu "Klienta saistību vērtības samazinājuma veids" (šīs anotācijas 2. punkts) pirmoreiz iekļauj Kredītu reģistrā par stāvokli 2026. gada 30. jūnijā, un saistībā ar "Klienta saistību veidu kodu sarakstā" ieviestajiem precizējumiem (šīs anotācijas 3. punkts) reģistra dalībniekiem, ierobežotiem reģistra dalībniekiem un Valsts kasei noteikts Kredītu reģistrā iekļauto attiecīgo ziņu pārskatīšanas periods līdz 2026. gada 30. septembrim. Šīs anotācijas 1. punkta a) apakšpunktā minētās Noteikumu normas maiņu nodrošinās Latvijas Banka, 2026. gada 1. jūlijā pārdēvējot Kredītu reģistrā ziņu "Klienta saistību faktiskais atlikums" par ziņu "Klienta saistību neatmaksātā pamatsumma", nemainot tās saturisko būtību un šīs ziņas tehnisko aprakstu dokumentā "Kredītu reģistra failu un tīmekļa pakalpojumu formāti un struktūra". Līdz ar to attiecīgā pārmaiņa neietekmēs reģistra dalībnieku, ierobežotu reģistra dalībnieku un Valsts kases ziņu iekļaušanas Kredītu reģistrā un Kredītu reģistrā iekļauto ziņu saņemšanas procesus. Nemot vērā minēto, iespējamais reģistra dalībnieku, ierobežoto reģistra dalībnieku un Valsts kases tiesību ierobežojums, nosakot tiem īsāku ziņu iekļaušanas Kredītu reģistrā termiņu un
--	--

	precizētas ziņu iekļaušanas Kredītu reģistrā prasības, ir mazāks par ieguvumu sabiedrībai kopumā, ko sniedz Kredītu reģistrā iekļauto ziņu apkopošanā iegūtie rezultāti un novērtējumi, pieņemot kvalitatīvākus, pamatotākus un uz datiem balstītus lēmumus.
Spēkā stāšanās	Noteikumu projekts stājas spēkā vispārējā kārtībā. Šīs anotācijas sadaļas "Mērķis un būtība" 1. punkta a) apakšpunktā minēto Noteikumu projektā ietvertu normu pārmaiņas, kuras izriet no starptautiskajos tiesību aktos noteiktām pārmaiņām attiecībā uz Īstenošanas regulu (ES) 2024/3117, kā arī 7. punktā minētie redakcionālie Noteikumu precizējumi būs piemērojami uzreiz. Šīs anotācijas sadaļas "Mērķis un būtība" 1. punkta e) apakšpunktā minētās Noteikumu projektā ietvertās normas, kas attiecas uz ziņu iekļaušanas Kredītu reģistrā un to aktualizēšanas termiņa saīsināšanu no piecām darbdienu trim darbdienu, būs piemērojamas ar 2026. gada 1. aprīli. Šīs anotācijas sadaļas "Mērķis un būtība" 1. punkta b), c) un d) apakšpunktā un 2. un 3. punktā minētās Noteikumu projektā ietvertās normas saistībā ar ziņu iekļaušanu Kredītu reģistrā un to aktualizēšanu būs piemērojamas ar 2026. gada 1. jūliju.
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Noteikumu projekta pārmaiņu ieviešana (saistībā ar sadarbības nodrošināšanu ar kredītinformācijas birojiem, tiem nepieciešamo failu izstrādi un procesu automatizāciju, lai reģistra dalībnieku, kuri vienlaikus ir arī kredītinformācijas biroju dalībnieki, Kredītu reģistrā iekļautās ziņas nekavējoties nosūtītu kredītinformācijas birojiem), radīs nelielu ietekmi uz Latvijas Bankas budžeta izdevumiem – IT izstrādes 0.1 PLE (pilna laika ekvivalents), kas tiks iekļauts kopējās Kredītu reģistra uzturēšanas izmaksās.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Šīs anotācijas sadaļā "Mērķis un būtība" minētās Noteikumu projekta normas rada papildu ziņošanas prasības reģistra dalībniekiem, kas ir Latvijā reģistrētu kredītiestāžu meitas sabiedrības, saistībā ar ziņas "Klienta saistību vērtības samazinājuma veids" iekļaušanu Kredītu reģistrā. Vienlaikus Latvijas Banka samazina ziņošanas slogu tiem reģistra dalībniekiem, kuri ir arī kredītinformācijas biroju dalībnieki, piedāvājot tiem jaunu sadarbības veidu un tādējādi vienkāršojot un paātrinot informācijas apmaiņu ar kredītinformācijas birojiem. Reģistra dalībnieki un tos pārstāvošās biedrības (Latvijas Finanšu nozares asociācija, Latvijas Apdrošinātāju asociācija, Latvijas kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību savienība), ierobežotie reģistra dalībnieki, kā arī Valsts kase tika informēti par Noteikumu projektu 2025. gada 10. decembra tiešsaistes tikšanās laikā. Finanšu nozares asociācijas pārstāvji piedalījās arī Latvijas Bankas 2025. gada 4. un 10. novembrī rīkotajās sarunās ar kredītinformācijas birojiem.
Saistītie dokumenti	1) Latvijas Bankas 2022. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 209 " Statistisko datu par kredītiestāžu kredītriska darījumiem un

	tajos iesaistītajām personām sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi"; 2) Latvijas Bankas 2022. gada 12. septembra noteikumi Nr. 218 "Statistisko datu par kredītiestāžu un citu monetāro finanšu iestāžu finansiālo stāvokli (MBP) sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi"; 3) Latvijas Bankas 2022. gada 24. oktobra noteikumi Nr. 226 "Noteikumi par elektronisko informācijas apmaiņu ar Latvijas Banku" un ar tiem saistītais Latvijas Bankas tīmekļvietnē www.bank.lv publicētais tehniskais apraksts "Kredītu reģistra failu un tīmekļa pakalpju formāti un struktūra"; 4) Latvijas Bankas 2023. gada 18. decembra noteikumi Nr. 265 "Kredītriska pārvaldīšanas noteikumi"; 5) Latvijas Bankas 2025. gada 22. septembra noteikumi Nr. 399 "Krājaizdevu sabiedrību kredītriska pārvaldīšanas noteikumi".
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Noteikumu projektu nav nepieciešams saskaņot ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Noteikumu projekts publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība" un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība. Par Noteikumu projektu reģistra dalībnieki un tos pārstāvošās asociācijas, ierobežotie reģistra dalībnieki, kā arī Valsts kase tika informēti 2025. gada 10. decembrī.
Saskaņošanas rezultāti	<i>Tiks aktualizēts pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.</i>